

164.
СТ - 9

У НОВОМЕ САДУ У ПОНДЕДЕОНИК 26. ФЕБРУАРА 1873.

Година II. №
ПОЗОРИШТЕ
УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАВАКА.— стоји за нови сад 40, а на страну 60 пов. мловично.— за оглас
ојом ваничкога саја УПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРОТЕ 3 пов. и 30 за један сваки пут.

АТОМАНЧИЋ АДАЦИ
БРОЈ 26.

СВЕДОЖИСТВОВАЊЕ ПОДАРУЈЕНО

СВЕДОЖИСТВОВАЊЕ ПОДАРУЈЕНО

ИЗБИРАЧИЦА

ШАЉИВА, ИГРА У ЗЧИНА С ПЕВАЊЕМ ОД К. ТРИФКОВИЋА

Милица. Али ви сте испросили Малчику!

Штанцика. Јесам, али ни једна просидба не стоји на путу другој просидби!

Милица. Врло депо! Али ни један кошар не стоји на путу другом кошару!

Штанцика. Кошар?

Милица. Кошар, ког сте по свој прилици од Малчике добили, кад сте мени пребегли.

Штанцика. Ви се варате, госпођице! Ја од госпођице Малчике још нисам добио кошара! Могуће је, да би га добио, али баш за то што је могуће, нашао сам за добро, да могућност предупредим.

Милица. И само за то сте дошли к мени?

Штанцика. О, не! Већ за то што вас љубим, што вас обожавам!

Милица (за себе) Једва једаред! (На глас) Кад би вам човек могао веровати!

Штанцика (падне на колена) О, верујте ми, драга Милице! Ја сам вас увек волио, али ваше ладно понашање отуђивало ме је од вас, па је

Милица (за себе) Да боме, има човек право!

Штанцика. Али сада, кад видим, да и ви мене, не ћу казати волите, него љубите —

Милица (за себе) Као да то није све једно!

Штанцика. Сад вас прећињем, немојте ме одбацити од себе!

Милица. А Малчика? (Ова се покаже).

Штанцика. Добија од мене кошар!

Милица. Устаните!

Штанцика. Ево ме за навек ваш! (Загрије.)

Милица. Хајдете мојим родитељима! (Олу.)

ен он је већ некоје ни са это вијадукт

ар окоје и вакоје икоњама мојим

надије са агјеном индуја врајству хришћа

отијадије се њимају, ако је отијадије

(Свршетак) биндоје је иза измиди (тада) вакараси

појава дванаеста.

Малчика, за тим Соколовић и Јеца.

Малчика. Доцкан и опет доцкан! Је ли то во

видио! Мене тако изневерити! Мени дати ко-

шар! Да, да! Сада, кад бих му и дала кошар,

он би слегао раменима, и смејао би се, рекао би

ми да већ има жену. Свиснућу од једа! Само

да ми је да знам шта да радим? Ја морам имати

младожењу што пре док се још није прочуло.

Остао је још Тошица... Да, да! Он мора бити

мој муж! Иде неко!

(Соколовић и Јеца ступе)

Соколовић. Драго моје дете!

Јеца. Јеси ли већ рекла Штанцики?

Малчика. Штанцики? Не ћу да чујем за њега!

Он је један... Соколовић и Јеца. Шта!

Малчика. Предомисила сам се! Не ћу Штан-

чику! Поби ћу за господина Тошицу!

Соколовић и Јеца. За Тошицу? ћи узим

Малчика. Но, па шта се чудите?

Соколовић. Али дете моје, ја сам му већ...

Јеца. И ја сам већ...

Малчика. Шта наопако! Да му нисте већ от-

казали?

Соколовић и Јеца. Да боме, да смо!

Малчика. Доцкан! Ох, Боже! Несвест!

(Слуга се најављује да ће се на столицу.)

Соколовић. Дете моје шта је теби? (Виче) Во-

де! Воде!

Јеца. Боже благи — позлило јој! (Виче) Воде,

Воде! (Јован протрчи кроз собу.)

ПОЈАВА ТРИНАЕСТА.

Прећашњи и Тошица.

Тошица. Ту је! Отважио сам се живот или смрт! О, господиће Малчика!

Соколовић. Воде дајте, воде!

Тошица. Бадава ме терате! О, господиће Малчика! Мени рече ваш отац и госпођа ваша мати!

Јеца. Воде, господине Тошице! Воде!

Тошица. Да сте ме ви одбили. Али ја не верјем њиховим речима и дошао сам да чујем из ваших уста. Ја вас љубим, немојте ме одбити, примите ме за вашега мужа!

Малчика (ђипи). Примам вас, господине Тошице! (За себе) Хвала, богу!

Тошица. Је љубиће, господиће Малчика! Ох, ја сам најсрећнији човек на овоме свету!

ПОЈАВА ЧЕТРНАЕСТА.

Тимић, Тимићка, Милица, Савета, Штанцика и Бранко и прећашњи.

Сви (што долазе). Шта је? Шта је Малчика?

ЛИСТИНА.

Извод је овом отацом, а нараочено

Српско народно позориште.

(друга беседа у корист народног позоришту.) У суботу 17. фебруара давана је у позоришној дворани друга беседа у корист народног позоришту. Програм ове беседе донео је више хармонијских песама и беседа би зарад тога испала повољније да пије сурво пролећне време општило гласове најличних позорничких певача.

Беседу је отворио позоришни оркестар уводом у оперу „Циганку.“ Музичке бијаше прецизна, у колико то допушташе малени број оркестарских чланова и ми смо захвалили вредном панелисту што је бира за свој оркестар комаде, који су кадри да разбуде склоност ћа музиком, а где је већ има, да појачају већа увертире правилно и с укусом експектирати. — За тим је певао мешовити коркришковски песму „Утонула.“ Нашем кору позоришном оскудева чист и поуздан темпор, без њега песма не може имати свога правог израза. — „Српске народне песме“ које је за тим отпевала Љ. Зорићева, беху добро изражене, и могле би имати више ефекта, да је на пратњу уложено више труда. — Из тога исказа је г. Сајевић молитву из опере „Бана Легета“ од Зајца уз пратњу хармонијума. Глас г. Сајевића беше тога вечера замагљен од хријалице, те не могаше песми дати израза, који у другој прилици за цело не би изостао. — За тим су певале обе сестре Хари-

Малчика. Није ништа! Изненадан, пријатан потрес мало ме је забунио!

Сви. Потрес?

Тошица. Да, господо, јер овај час поклонила ми је моја слатка Малчика њену руку!

Сви. Истина?

Малчика. Тако је, господо!

Тимићка. Исто тако имам част и ја представити господина Штанцику као заручника моје брке Милице!

Сви. Дакле двоје сватова!

Малчика. Троје, господо!

Сви. Троје?

Малчика. Да! Треби је пар господин Бранко и моја сестра Савета.

Савета. Малчика!

Малчика. Ја све знам и радујем се од свега срца!

Бранко (полагајући руку на њеној руци). Хвала вам, Малчика!

Малчика. И тако се све срећно свршило!

(Публици) Да ли увек тако бива? Ја сам бирала, и напала сам пару, али на позорници, у животу чешће се длогаћа, да избирачи нађе — отирач!

(Завеса пада.) (Извод је окончан.)

Када је позоришни оркестар извео ове музичке композиције, то беше лепа композиција коју су наше младе невачице умелје вешто да отпевају. — Јако се допао дујет из опере „Боасијска женшица“ од Зајца, што су га отпевали г. Сајевић и Љ. Зорићева. Ако тенор и не беше тога вечера способан за веће мелодије то је ипак умро г. Сајевић врло лепо да изведе речитатив у дујету, и јамању би га боље био извео, да није текст тако — рогобатац. Мелодија сопранскога што се употреби у дујету, отпарила је слушаоцу, публика је искала да се попови. — „Успомена на ватијерове Ташајзере,“ што је за тим одсерио позоришни свијетски збор, састоји се из неких досад тамо изведенних мотива попнате опере Ватијерове. Ако не можемо похвалити композицију, тада можамо призвати, да ју је оркестар извео с необичним синтетом и лепом прецизношћу. На крају је певао мешовити збор српску химну од Јенка. Ми смо једном већ извршили наше мисије о том музикалном делу, које је овај пар позориши дружина врло лепо извела.

Шублица (бјаје) веома задовољна с беседом, то се могло оправдати по њезином расположењу наиграчи, која је следовала беседи. Као дворана овога вечера не беше препуна, а месеје је на измалку, све се јамтило да растури по дворани — пратницу, која се случајно ту бјајише затекла, вада (за то да сутра даје подсети пријатољу) народног позоришта па другу беседу позоришту.

M.

(„Лек од пуница“ и „Француско пруски рат“) приказани су у уторник 20. фебруара.

Кад би сви наши комади играли били с онаком вољом, од свију што судељују, и изведени били с онаким разумевањем ствари и уметношћу, као „Лек од пуница,“ онда се наша глумионица не би стидела многих на гласу позоришта и извала наше глаште народу. Палму тога вечера одне соше, као обично, Дон Клето и Леонција (Зорић и Маринковићка). Али и друга два пара (Лукић и Поповићева) који су у тим улогама за нас нови, Недељковић и Хаџићева) надметаху се с њима у племенитој ревности. Лукић показује све већу ватру, па га је милина гледати, како се сад разиграо. А Ј. Поповићева, која беше достојана свеза између два крајња века, препоручили бисмо да се у наредаја прима и тајких улога. Само је Хуан (Соколовић) могао бити мало финији слуга, не смешуји с ума, да је ход шпањолских племића у служби.

Други комад испао је такођер врло добро. Суботић и Поповићева, Зорић и Маринковићка били су не приказивачи на глумионици, него сушите личности из живота. Марија (Маринковићева) одликовала се упоредо с првима, само нас је Милан (Станчић) оставио хладне.

И тако два мала, „стара“ комада, али публика остави задовољна кућу. То чини добра игра.

5.

ПОЗОРИШТЕ

* (Народно позориште у Загребу.) 18. фебруара о. г. приказани су у Загребу „Имењаци,“ шаљива игра у 3 чина, од Ј. Јурковића. „Н. Н.“ пишући о том комаду овако: „Имењаци“ г. Ј. Јурковић представљени су до душе већ лане, али како их ми чије не имадосмо прилике видити, за нас су новост, па за то нека нам је допуштено сада рећи коју о њима. Ко само погледа позоришни отглас, мора одмах погодити, каква је мисао тој шаљivoј игри: ради је се заплеће око једнаких имена. Чудним случајем нашла су се у Загребу два Ивана Петровића, обадвојица ожењена. Још чуднијим случајем обадвојица су се насталила, да како не знајуји један за другога, у истој кући. Но што су обадва та Петровића осим тога још и слична, ко да их не замени?

Свакако је смела била мисао, основати шаљиву игру на једнаким именима, јер је, бар у Загребу, као уместу целе радње у „Имењацима,“ веома невероватан случај, да под истим кровомстанују два, усвemu слична имењака, па да не знају један за другога. Али кад се г. Јурковић већ одважио, да ту мисао драматизује, морао је знати унапред, да му дело може успети само онда, ако му пође за руком на то замењивање имењака написати призоре, један драматичнији од другога. То пак беше зататак, ћоји би и изјокретијем и најдоминтијем драматургу немачком или француском пркосио, па се с тога и не чудимо, што га њани писац није могао решити. Праве комике имају „Имењаци“ само у другом чину, где писац доводи искакињу, на позориште. Да је заплет основан скроз на замени искакиње, био би комад може бити успео; али писац је учинио замену искакиње само епизодом, коју већ при свршетку другог чина свршије. По

решењу ове епизоде у другом чину, човек не може ни слутити, шта још може бити предмет трећега чина, те чела без икаква интереса, док се застор опет не дигне.

Болико су се год представљачи трудили, да унесују вата у „Имењаке,“ само другим чином, могоше објавити по нешто угрејати, али га одмах последњим чином до дна срца хладна оставите. Штета саме за красну дикцију, коју је г. Јурковић уложио у „Имењаке,“ труд врлога нашега књижевника био би вредан и достојнијега предмета и болега успеха.“

СИТИЦЕ

* (Двоглави славуј.) О оим двема сраслим певачицама, или о двоглавој певачици са четири руке и четири ноге, држи је професор Вирхов предавање. Учени Немац мисли, да је то ванредан, особити појава, која још није било на свету, нити га има забележеног у лекарским књигама. Та награда да потиче из плоднога брака. Између четрнаесторо деце, таје наказа осмо дете. Сва су другадеја нормална. Прирођењу беше једна половица те паказе три пута већа и тежа од друге. Мало по мало, изједначила се та разлика, али не са свим. Горњи део хртеваче испуњен је у обе половине, те паказе, да би човек чисто рекао, да су грбове. Мало ниже спојене су обе хртеваче у једну, у којој је вељда само један мозак. Тиме се може и противумочити, да обе осећају сваки притисак на једнако, ако се учини на дужој страни, и то на ниже, него ли су обе хртеваче срасле. Али она, које се тајкиш, осећају, све четири ноге јако су развијене и лепе су. Срђе куца другачије у сваке фуникције у дольјем телу са свим су једнаке. Овој пакази не могу се ни издалека присподобити сијамска браћа, која су у свом физичном животу две са свим одлучене особе. Сијамска су браћа ружна и гадио их је гледати. „Двоглави славуј“ је вesseo, жив и досетељив, те ти не пада ни на ум да га жалиш. Обе сестре, или „обе главе“, како ли би их човек називао уче сада немачки. „Тај „двоглави славуј“ не задаје само лекарима посла, већ и правницима. Правници расправљају сада, би ли се ова награда могла узети у правном смислу за једну или две особе. Ту се пита, били могла једна половица за себе ваљане уговоре градити, опоруке правити и друге правне послове радити, или би то морале чинити обе половине. Даље је питање, били то била бигамија, кад би се једна половица удала, и т. д. Сијамска браћа имала су сваки за се жељу.

* (Народно позориште у Њујорку.) Лепо и велико народно позориште у Њујорку изгорело је прошлога месеца. Ватра се појавила у 11 сајата, одмах посла представе. Нико није пострадао. Све је изгорело, што је год било у позоришту. У шест месеци је то већ четврто. Али, како брзо нестају тамо позоришта, тако се опет и грађе брзо. На место изгорелог позоришта већ је ново у полак готово.

* (Пола коњ, пола крава.) Неки Фијерп похвалује у Будиму два чудовишта, од којих је једно пола крава, а друго је коњ, који нема ни једне длаке.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

35. ПРЕДСТАВА

У НОВОМЕ САДУ У ПОНЕДЕЉНИК 26. ФЕБРУАРА 1873.

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

РАЗБОЈНИЦИ.

ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД Ф. ПИЛЕРА.

Премијера у Бечу 1864. године. У овој драми се симболично изражавају чланови српске народне аристократије и њених вештачких сарадника. Главни симболи су: **Максимилијан Мор, гроф-владалац**, **Карло Његови синови**, **Амалија Еделрајх, грофова небака**, **Херман, син неког властелина**, **Штигелберг**.

Симболи који представљају српску аристократију су: **Швајцер**, **Грим**, **Штуттерде**, **Родер**, **Рајман**, **Хозински**, **Калуђер**, **Давило**, **Више разбојника**. — У среду 28. фебруара: „ТРАЖИ СЕ ВАСПИТАЧ“. Шаљива игра у 2 радње, превео М. Х. С.

Отвара се претплата на 12 представа. Ко од наших поштованих претплатника жели своја места и у овој претплати задржати, нека се изволи пријавити у вече на гаси, или у позоришној писарници најдуже до недеље 4. априла. о. г. и ујутру поради жаднице да се

Поје дни бројеви овога листа продају се обдан по 5 новч. а. вр. у српској народној задружној штампарији, у позоришној писарници и у вече на гаси.

Од „Зборника позоришних дела“ изашло је до сад пет свесци: „Школски надзорник“, у другој „Шаран“, у трећој „Честитам“ и „Француско-пруски рат“, у четвртој „Краљева сеја“ а у петој „Максим Црнојевић.“ Прве две свеске стоје 20 новч., трећа 30 новч. четврта 50 нови, а пета 40 нови, а вр.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.